

Sygn. akt VIII C 890/19

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: staż. Katarzyna Górniak

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2020 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. S.

o zapłatę 7.172,33 zł

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 6.245,68 zł (sześć tysięcy dwieście czterdzieści pięć złotych sześćdziesiąt osiem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 listopada 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.422,88 zł (jeden tysiąc czterysta dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 890/19

## UZASADNIENIE

W dniu 20 listopada 2018 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej A. S. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 7.172,33 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną w dniu 7 sierpnia 2017 roku umowy pożyczki nr (...). Na mocy przedmiotowej umowy pozwana zobowiązała się do spłaty kwoty 10.384,34 zł, na którą złożyły się: kwota pożyczki netto – 5.734 zł, w tym składka przekazana do ubezpieczyciela zgodnie z wnioskiem zawartym we wniosku o pożyczkę – 234 zł, opłata przygotowawcza – 40 zł, prowizja za udzielenie pożyczki – 2.701,38 zł, wynagrodzenie z tytułu elastycznego planu spłat – 1.157,74 zł, odsetki umowne 715,22 zł. Z powyższego tytułu pozwana uiściła 2.874,56 zł, która to kwota została zaliczona na poczet: kapitału – 2.514,95 zł, odsetek umownych – 359,27 zł oraz odsetek karnych – 0,34 zł. Z uwagi na nieterminową spłatę pożyczki umowa została wypowiedziana, a całość zadłużenia postawiona w stan wymagalności. W związku z wcześniejszym rozwiązaniem umowy saldo zadłużenia zostało pomniejszone o kwotę 108,44 zł tytułem odsetek umownych i kwotę 231,09 zł tytułem wynagrodzenia za elastyczny plan spłat za okres, przez który usługa ta nie została wykorzystana. Powód wyjaśnił ponadto, że naliczone koszty pożyczki nie przekraczają pozaodsetkowych kosztów

kredytu, z kolei wynagrodzenie z tytułu elastycznego pakietu spłat zostało naliczone w związku z dodatkowymi usługami pozwalającymi na zarządzanie pożyczką. **(pozew w e.p.u. k. 3-9)**

W dniu 19 grudnia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanej na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzut braku legitymacji procesowej czynnej, braku udowodnienia roszczenia oraz jego niewymagalności, a także przedawnienia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi. **(nakaz zapłaty k. 10, sprzeciw k. 12-15, postanowienie k. 22)**

Po przekazaniu sprawy z e.p.u., powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał powództwo w całości. W toku dalszego procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. **(pismo procesowe k. 27, k. 61-68v., sprzeciw na urzędowym formularzu k. 49-55, pozew k. 28-30)**

#### **Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 7 sierpnia 2017 roku pozwana A. S. zawarła z powodem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na mocy której powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 5.734 zł (5.500 zł w gotówce plus 234 zł poprzez przelew na rachunek ubezpieczyciela z tytułu składki ubezpieczeniowej). Kwotę pożyczki wraz z odsetkami (715,22 zł – 10% w stosunku rocznym), opłatą przygotowawczą (40 zł), prowizją (2.701,38 zł) oraz opłatą za elastyczny pakiet spłat (1.157,74 zł), a więc łącznie 10.348,34 zł, pozwana zobowiązała się spłacić w 18 miesięcznych ratach po 574,91 zł pierwsze 17 rat i 574,87 zł ostatnia rata. W ramach elastycznego planu spłat pozwanej przysługiwały następujące usługi: okresowa przerwa w spłacie polegająca na uprawnieniu do odroczenia terminu spłaty 1 raty wynikającej z pierwotnego harmonogramu określonego w umowie bez podania przyczyny, gwarancja zniesienia obowiązku spłaty polegająca na tym, że w przypadku zgonu pożyczkobiorcy w trakcie trwania umowy, pożyczkodawca zwalniał pożyczkobiorcę z długu w odniesieniu do jakichkolwiek jeszcze nie zapłaconych na dzień zgonu zobowiązań wynikających z umowy.

Odsetki od udzielonej pożyczki powód naliczał w stałej wysokości, odpowiadającej wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2<sup>1</sup> k.p.c. W przypadku, gdy wartość odsetek maksymalnych ulegała zmniejszeniu poniżej wartości odsetek oznaczonych w umowie, oprocentowanie pożyczki również ulegało stosownemu zmniejszeniu. Wysokość odsetek od zadłużenia przeterminowanego odpowiadała aktualnej rocznej stopie oprocentowania pożyczki powiększonej o 4 punkty procentowe, z zastrzeżeniem, iż odsetki te nie mogły być wyższe niż wysokość maksymalnych odsetek za opóźnienie.

W umowie zastrzeżono także, iż w przypadku, gdy pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą kwoty równej co najmniej 1 pełnej racie pożyczki, pożyczkodawca ma prawo wezwać pożyczkobiorcę do zapłacenia zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a przypadku braku zapłaty może wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni od doręczenia wezwania do zapłaty.

Składając podpis pod umową A. S. oświadczyła, że otrzymała w gotówce kwotę 5.500 zł.

Podstawę zawarcia pożyczki stanowił wniosek pozwanej z dnia 7 sierpnia 2017 roku. W jego treści A. S. oznaczyła wnioskowaną kwotę pożyczki, termin spłaty, wyraziła ponadto zgodę na objęcie jej ubezpieczeniem grupowym przez (...) S.A. w W. oraz upoważniła powoda do udostępnienia mu części całkowitej kwoty pożyczki w wysokości 234 zł w ten sposób, iż kwota ta zostanie przekazana na rachunek bankowy ubezpieczyciela. **(umowa pożyczki k. 35-37v., wniosek o pożyczkę k. 38-39)**

Pozwana nie wywiązywała się z obowiązków umownych i nieterminowo spłacała zaciągnięte zobowiązanie. Na poczet umowy A. S. uiściła łącznie kwotę 2.874,56 zł, która została zaliczona na poczet: kapitału (rozumianego, jako: kwota pożyczki netto, prowizja, opłata przygotowawcza oraz wynagrodzenie z tytułu elastycznego planu spłat) – 2.514,95 zł, odsetek umownych – 359,27 zł oraz odsetek karnych – 0,34 zł.

Wobec powstałego zadłużenia powód w piśmie z dnia 19 czerwca 2018 roku złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki wskazując, że istniejące na jej gruncie zadłużenie wynosi łącznie 7.172,33 zł. Na skutek wypowiedzenia powód pomniejszył saldo zadłużenia z umowy nr (...) o kwotę 231,09 zł tytułem wynagrodzenia za elastyczny plan spłat za niewykorzystany okres oraz o kwotę 108,44 zł tytułem odsetek umownych. **(historia spłat k. 32-33, wypowiedzenie k. 41-41v., wydruk z książki nadawczej k. 70)**

Pozwana do dnia wyrokowania nie uregulowała wskazanego zadłużenia, dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

### **Sąd Rejonowy zważył, co następuje:**

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części – Sąd oddalił żądanie powoda wyłącznie w zakresie naliczonego na gruncie umowy pożyczki wynagrodzenia z tytułu elastycznego planu spłaty. W odniesieniu do tego rozstrzygnięcia strona powodowa wniosła o uzasadnienie wyroku, wobec czego uzasadnienie podlegało sporządzeniu w granicach określonych wnioskiem.

Dokonując analizy postanowień umowy stron odnoszących się do wynagrodzenia z tytułu elastycznego planu spłat uznać należy, iż postanowienia te nie dotyczą głównych świadczeń stron, jak również nie zostały indywidualnie uzgodnione z pozwaną. Są one częścią standardowej umowy, którą – co jest Sądowi wiadome z urzędu – powód stosuje do wszystkich klientów wybierających produkt, jak pozwana. Uważna analiza zapisów umownych dotyczących omawianego pakietu daje przy tym asumpt do wniosku, iż niósł on ze sobą dla pożyczkobiorcy w istocie niewielkie korzyści, z tytułu których pożyczkobiorca był obowiązany uiścić znacznie zawyżoną i zupełnie nieodpowiadającą tymże korzyściom opłatę. Zdaniem Sądu nie sposób uznać, aby realną korzyść dla pozwanej mogło stanowić prawo do bezpłatnego odroczenia terminu płatności wyłącznie 1 (!!!) raty, zwłaszcza, że z uprawnienia tego pożyczkobiorca mógł skorzystać wyłącznie jednokrotnie w całym okresie kredytowania, nadto odroczonego raty podlegała spłaceniu w dodatkowym okresie kredytowania. Co więcej wysokość jednej raty wyraża się kwotą odpowiednio 574,91, a więc jest ponad dwukrotnie niższa od opłaty naliczonej przez powoda (1.157,74 zł), brak jest zatem racjonalnych przesłanek do przyjęcia, iż przedmiotowa opłata odpowiada oferowanym pozwanej korzyściom. Sąd dostrzega oczywiście, iż omawiane postanowienia umowne gwarantowały również - w przypadku zgonu pożyczkobiorcy - zniesienie obowiązku spłaty zobowiązania przez jego spadkobierców, ale i w tym przypadku brak jest podstaw do uznania, iż opłata ta została w sposób właściwy wyceniona. Wyjaśnienia w tym miejscu wymaga, że wprawdzie opłatę, o której mowa, ustalono umową stron, to jednakże pamiętać należy, że swoboda umów nie pozostaje całkowicie dowolna i podlega pewnym ograniczeniom. Zgodnie z art. 385<sup>1</sup> k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Dokonując oceny rzetelności określonego postanowienia umowy konsumenckiej należy zawsze rozważyć indywidualnie rozkład obciążeń, kosztów i ryzyka, jaki wiąże się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadać jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałyby zastrzeżone, pamiętając jednocześnie podczas dokonywania kontroli o tym, że każdorazowo istotny jest charakter stosunku prawnego regulowanego umową, który w konkretnej sytuacji może usprawiedliwiać zastosowaną konstrukcję i odejście do typowych reguł wyznaczonych przepisami dyspozytywnymi. W ocenie Sądu naliczona z tytułu elastycznego planu spłat opłata była w istocie dodatkowym obciążeniem dla pożyczkobiorcy, ów plan nie daje bowiem realnych korzyści odpowiadających wartości tej ceny.

Powództwo w powyższym zakresie, a więc co do kwoty 926,65 zł (1.157,74 zł minus kwota 231,09 zł, o którą powód pomniejszył zadłużenie pozwanej z tytułu elastycznego planu spłat za okres po wypowiedzeniu umowy), było zatem niezasadne.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 6.245,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 listopada 2018 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o treść art. 100 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c.

Strona powodowa wygrała sprawę w 87 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu.

Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 1.907 zł i obejmowały: opłatę sądową od pozwu – 90 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 1.800 zł – § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018, poz. 265).

Z kolei koszty poniesione przez pozwaną wyniosły łącznie 1.817 zł i obejmowały: opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa adwokata w kwocie 1.800 zł – § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800).

Całość poniesionych przez strony kosztów procesu wyniosła zatem 3.724 zł.

Powód wygrał spór w 87 %, a przegrał w 13 %. Powód winien więc ponieść z tytułu kosztów procesu kwotę 484,12 zł (13 % kwoty ogólnej), a pozwana 3.239,88 zł (87 % kwoty ogólnej).

Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.422,88 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść.